

INFORMATOR RYGLICKI

ROK 21 NR 4 (122)
Październik – Listopad – Grudzień
2016 r.
Cena 2,50 zł
ISSN 1508-0056

W PAŚMIE BRZANKI

*Płyną koładowe nuty,
Stół świąteczny
już gotowy.
Zasiąść przy nim
czas już wielki,
bowiem dzień to
wyjątkowy.
Zdrowia, szczęścia
i pokoju
i rodzinnej atmosfery,
łaską darzy
przez rok cały
Narodzony
Chrystus Mały!*

*Spokojnych i Radosnych
Świąt
Bożego Narodzenia
oraz wielu Łask Bożych
w Nowym Roku*

*Życzy
Redakcja*

GMINNY KONKURS SZOPEK BOŻONARODZENIOWYCH 2016

GALERIA OŚRODKA KULTURY W RYGLICACH

Fot. P. Krzywon

Wszystkim Mieszkańcom Gminy Ryglice, składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowych i rodzinnych świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności w Nowym Roku.
Niech ten świąteczny czas, będzie dla nas wszystkich źródłem radości, pokoju pojednania, a betlejemski żłóbek niech na nowo zaszczerpi w nas wrażliwość i łagodność we wzajemnych relacjach, życzą
Burmistrz Ryglic Bernard Karasiewicz oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Stanisław Stanaszek.

Drodzy Czytelnicy, Szanowni Mieszkańcy,

W przedświątecznym nastroju, w szczególnym, bożonarodzeniowym klimacie, chciałbym – przede wszystkim – przekazać Wam najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne. Obyśmy potrafili zaczerpnąć wiary, nadziei i miłości płynących z siły betlejemskiej nocy. Byśmy uwierzyli, że nasze codzienne zmagania mają sens, można spełnić marzenia i zrealizować plany. Byśmy mieli przekonanie, że wspólne działania doprowadzą nas do celu.

O tym że wspólne przedsięwzięcia przynoszą wymierne rezultaty, mówią informacje zawarte na kolejnych stronach naszej gazety. Budżet Obywatelski, wprowadzony po raz pierwszy w ubiegłym roku, jest na to najlepszym dowodem. Obecna edycja, uwzględniająca ubiegłoroczne doświadczenia, pokazuje, że wspólnie możemy realizować ważne dla nas wszystkich inwestycje. Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy zaangażowali się zarówno w przygotowanie projektów, jak i tym, którzy oddali na nie głos. To daje poczucie, że będą one

naszym wspólnym dziełem. Dzięki nim, w gminie zostaną zrealizowane pomysły, odpowiadające oczekiwaniom wielu jej mieszkańców.

Szanowni Państwo,

Upływa właśnie połowa kadencji obecnego samorządu. To dobry czas, by podsumować to, co udało się do tej pory zrobić. Skoncentrowaliśmy się na zmniejszeniu zadłużenia naszej gminy i racjonalizacji wydatków. Te działania podejmowaliśmy po to, by mieć wolne środki, konieczne do starań o unijne dofinansowanie inwestycji ważnych dla gminy. Jak wiecie, zrestrukturyzowaliśmy sieć placówek oświatowych. Trzy przekazaliśmy stowarzyszeniom, dwie połączyliśmy w zespół. Dzięki temu mogliśmy pozwolić sobie na inwestycje w bazę oświatową. Dzisiaj nasi najmłodsi mieszkańcy mogą się bawić i uczyć w nowoczesnych, kolorowych szkołach i przedszkolach. Chcę, by nasze dzieci wchodziły bez kompleksów w świat, który stawia określone wymagania.

By potrafiły się w nim odnaleźć i osiągnąć sukces.

Mając to na uwadze, nie zapominamy o naszej historii i narodowej tożsamości. Na kolejnych stronach znajdziecie relacje z obchodów święta Odzyskania Niepodległości. Wszyscy musimy dbać o pamięć tego wydarzenia, które wróciło nam, Polakom, suwerenny byt. Musimy też dbać o Ojczyznę, by była naszym domem, byśmy czuli się jak u siebie, byśmy nie musieli szukać pracy i możliwości realizacji naszych ambicji poza granicami naszego kraju. Ale przede wszystkim musimy uwierzyć, że w naszych rękach jest przyszłość. I musimy wszyscy razem się o nią zatroszczyć.

Tego Wam i sobie życzę.

Inwestycje drogowe w Gminie Ryglice

W 2016 r. Gmina Ryglice przeprowadziła szereg inwestycji drogowych.

Ze środków dotacji otrzymanych od Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wykonane zostały remonty pięciu dróg gminnych.

W miejscowości Bistuszowa wykonano nowe nakładki asfaltowe wraz z uzupełnieniem poboczy kruszywem na trzech odcinkach dróg gminnych tj.:

- droga na Stadninę o długości 2,400 km,
- droga na Naprawcę o długości 0,600 km,
- droga na Kozłówek o długości 0,450 km.

W miejscowości Lubcza wykonano remont drogi na Nagórze Stanaszek o długości 0,792 km poprzez wykonanie nakładki asfaltowej wraz z uzupełnieniem poboczy kruszywem oraz odmuleniem rowów.

Zaś w miejscowości Zalasowa wyremontowana została część ul. Władysława Jagiełły. Długość wyremontowanego odcinka wynosi 0,190 km wraz z obustronnym uzupełnieniem poboczy kruszywem.

Łączna kwota wydatkowanych środków na realizację ww. inwestycji jest równa 583.477,46 zł, z czego 516,417,00 zł pochodzi ze środków dotacji.

Ponadto w bieżącym roku wykonany zostanie remont ul. Władysława Łokietka w miejscowości Zalasowa obejmujący wykonanie nakładki asfaltowej o długości 510 m wraz z uzupełnieniem poboczy i odmuleniem rowów za kwotę 89.755,68 zł. W ramach tej inwestycji uzyskana dotacja wynosi 50.000,00 zł.

Z środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych przebudowane zostały trzy drogi tj.:

- droga na Zbiornik w miejscowości Joniny o długości 0,445 km,
- droga na Gubernata w miejscowości Kowalowa o długości 0,370 km,
- droga na Poniewierkę w miejscowości Zalasowa o długości 0,570 km.

Koszt inwestycji polegających na przebudowie dróg dojazdowych do gruntów rolnych wyniósł 252.672,79 zł, z czego wysokość otrzymanych dotacji jest równa 119.514,00 zł.

Ponadto, w grudniu bieżącego roku zostanie ukończona inwestycja polegająca na budowie chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 1357K w miejscowości Ryglice (ul. Tarnowska), w ramach której wykonane zostanie 725 mb chodnika. Koszt realizacji inwestycji wynosi 508.817,79 zł, z czego 106.240,00 zł to środki dotacji udzielonej Gminie Ryglice przez Starostwo Powiatowe w Tarnowie.

Agnieszka Bardo

ZIMOWE UTRZYMANIE DRÓG – SEZON 2016/2017

Odśnieżanie dróg gminnych:

- Jarosław Mikrut – pracownik Urzędu Miejskiego w Ryglicach – 604 914 883

Lp.	Rejon	Wykonawca	Nr tel. do kontaktu z Wykonawcą
1.	Ryglice cz. północno-wschodnia	SKR w Ryglicach	512 540 408
2.	Ryglice cz. południowo-zachodnia	SAM-TRANS Wojciech Strugała	604 455 172
3.	Zalasowa cz. zachodnia	KADET Kazimierz Dębski	601 668 984
4.	Zalasowa cz. wschodnia	IKEBA Kazimierz Słomski	602 658 784
5.	Lubcza	Jerzy Pawłowicz	603 804 255
6.	Wola Lubecka	IKEBA Kazimierz Słomski	602 658 784
7.	Uniszowa, Bistuszowa	IKEBA Kazimierz Słomski	602 658 784
8.	Kowalowa, Joniny	Sylwester Pawłowicz	605 099 919

Usuwanie oblodzeń na drogach gminnych:

- Jarosław Mikrut – pracownik Urzędu Miejskiego w Ryglicach – 604 914 883

Lp.	Rejon	Wykonawca	Nr tel. do kontaktu z Wykonawcą
1.	GMINA RYGLICE	Sylwester Pawłowicz	605 099 919

Zimowe utrzymanie dróg powiatowych:

- Powiatowt Zarząd Dróg w Tarnowie – 504 799 432, 14 674 12 30, 14 678 70 50

WYNIKI GŁOSOWANIA NA PROJEKTY OGÓLNOGMINNE W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO 2017

Lp.	Autor	Nazwa projektu	Wnioskowana kwota	Ilość głosów
1	Karolina Mądel	Rozwijać się chcę mądrze i aktywnie	92 380.00	259
2	Adam Zieliński	Zakup kruszywa na drogi gminne	100 000.00	27
3	Wiesław Matug	Monitoring poprawiający bezpieczeństwo mieszkańców	94 085.61	194
4	Anna Mikrut	Wesołe jest życie seniora	44 200.00	199
5	Marek Stańczyk, Krzysztof Krzywoń	Sport to zdrowie w każdym wieku	99 756.00	305
6	Jakub Nowak	Nasza Mała Ojczyzna - edukacja w zakresie dziedzictwa historycznego, kulturowego i przyrodniczego w aspekcie regionalnym	99 800.00	45

Po dokonaniu weryfikacji numerów PESEL za nieważne uznano **57 głosy**. Powodem nieważności głosów było głosowanie przez osoby nieuprawnione tj.

spoza terenu Gminy Ryglice i poniżej 16 roku życia.

Na podstawie wyników głosowania i wnioskowanych kwot finansowanie

w 2017r. uzyskają 3 projekty, które uzyskały największą liczbę głosów.

Seweryn Gutkowski
Sekretarz Gminy

WYNIKI GŁOSOWANIA NA PROJEKTY LOKALNE W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO 2017

Lp.	Autorzy	Nazwa projektu	Wnioskowana kwota	Ilość głosów
1	Piotr Marcinek, Grzegorz Gawron, Jerzy Kumięga	Budowa parkingu przy Szkole Podstawowej w Woli Lubeckiej	24 039.00	214
2	Tomasz Tulik, Marek Dudowicz, Marcin Bęben	Wymiana podłogi w remizie OSP Joniny	25 000.00	102
3	Stanisław Stanaszek, Andrzej Marcinek, Dorota Mazur	Bezpieczna droga dla pieszych	25 000.00	265
4	Stowarzyszenie Zalasowian	„Wiato-altana na boisku przy ul. Sportowej”	25 000.00	273
5	Paweł Oleśkiewicz, Grzegorz Wojtanowski	Bistuszowa pamięta o swoich bohaterach	9 500.00	146
6	Andrzej Król, Adam Stańczyk	Uzupełnienie wyposażenia boiska sportowego w Uniszowej	11 200.00	145

Po dokonaniu weryfikacji numerów PESEL za nieważne uznano **63 głosy**. Powodem nieważności głosów było głosowanie przez osoby nieuprawnione tj. spoza terenu Gminy Ryglice i poniżej 16 roku życia.

Na podstawie § 10 ust. 3 Regulaminu:

W odniesieniu do projektów lokalnych oblicza się liczbę głosów oddanych na poszczególne projekty w odniesieniu do liczby mieszkańców zameldowanych na dzień zakończenia głosowania w miejscowościach Gminy Ryglice.

Z proporcji liczby oddanych głosów i liczby mieszkańców danej miejscowości uzyskuje się procent poparcia społecznego dla projektu. Te projekty które uzyskają najwyższy procent poparcia społecznego projektu wygrywają i zostaną sfinansowane.

Lp		Liczba osób uprawnionych	Liczba głosów	% poparcia społecznego
1	Wola Lubecka	714	214	29,9
2	Joniny	677	102	15,0
3	Lubcza	1590	265	16,6
4	Zalasowa	2633	273	10,3
5	Bistusowa	547	146	26,6
6	Uniszowa	232	145	62,5

W związku z powyższym, na podstawie głosowania oraz sumy kwot wnioskowanych, finansowanie w 2017 r. otrzyma 5 projektów, które uzyskały najwyższy procent poparcia społecznego.

Seweryn Gutkowski
Sekretarz Gminy

Ryglice monitorowane pod względem czystości powietrza

**POWIETRZE
TUCHÓW**

W Ryglicach, na budynku Urzędu Miejskiego, zainstalowany został czujnik LookO2 badający stężenie cząstek pyłu PM10 oraz PM2,5, czyli zanieczyszczeń powietrza, które w największym stopniu zagrażają mieszkańcom Pogórza Ciężkowickiego. Czujnik, który został zainstalowany na okres 1 miesiąca, należy do nieformalnej grupy osób, działającej w mediach społecznościowych pod nazwą „Powietrze Tuchów”. Grupa jest w trakcie rejestracji stowarzyszenia, którego celem będzie promowanie zasad i metod eksploatacji palenisk wpływających w jak najmniejszym stopniu, na jakość powietrza. W skład grupy wchodzi kilkadziesiąt osób w tym Dariusz Rak, Maciej Sajdak oraz Sławomir Mikos, z którym przeprowadziliśmy wywiad.

Skąd pomysł na zaangażowanie się w akcje informacyjne na rzecz czystego powietrza?

Głównym czynnikiem, który zdecydował o tym, że trzeba podjąć konkretne działania związane z ochroną powietrza w Tuchowie, jak i na całym pogórzu Ciężkowickim, był ranking najbardziej zanieczyszczonych miast w Unii Europejskiej, gdzie Tuchów znalazł się na niechlubnym 16 miejscu. Nie mogliśmy udawać, że ta informacja jest dla nas obojętna i że za chwilę sprawa się wyciszy i będzie tak jak do tej pory. Postanowiliśmy działać, szczególnie w zakresie informacji o szerokich możliwościach, które prowadzą do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza. W Tuchowie,

takich zdeterminowanych osób jest kilkadziesiąt i aby móc skuteczniej działać, jesteśmy w trakcie rejestracji stowarzyszenia, które będzie funkcjonowało pod nazwą „Eko-aura Małopolska”.

Dlaczego akurat w Tuchowie i na naszym terenie, występuje tak duże zanieczyszczenie powietrza?

Problem zadymienia i zanieczyszczenia powietrza, szczególnie cząsteczkami pyłu PM10, jest powszechny w całej Małopolsce i szerzej, w całej południowej Polsce. Przyczyny takiego stanu rzeczy są złożone. Praktycznie jedynym źródłem zadymienia na naszych terenach jest niska emisja, czyli dym, który powstaje poprzez opalanie paliwami stałymi (węgiel, mokre drewno) w gospodarstwach domowych. Niestety często wykorzystuje się w tym procesie paliwa o bardzo niskiej jakości, a nawet śmieci, co powoduje drastyczny wzrost szkodliwych cząstek w powietrzu, którym oddychamy. Oprócz pyłów PM10 i PM2,5, w powietrzu na naszym terenie, znajdują się cząsteczki rakotwórczego benzopirenu i innych szkodliwych substancji. Nie bez znaczenia, w kontekście jakości powietrza, jest ukształtowanie naszego terenu, gdzie miejscowości znajdujące się w kotlinach, narażone są najbardziej na utrzymujący się długo, gęsty i szkodliwy dym, ze względu na słabą wentylację danego obszaru. Duże znaczenie ma również, charakterystyczne dla terenów górskich i podgórskich, zjawisko inwer-

sji, powodujące zaburzenia w cyrkulacji powietrza.

Czy możecie się już pochwalić jakimiś konkretnymi osiągnięciami?

Do tej pory, udało nam się zakupić i zainstalować sieć czujników w Tuchowie, Burzynie i Ryglicach, badających stopień zanieczyszczenia powietrza cząstkami pyłów PM10 i PM 2,5. 24 godziny na dobę, pod tym adresem: <http://www.powietrzetuchow.pl>, każdy zainteresowany tematem, może sprawdzić stan powietrza w pięciu, ważnych i miarodajnych miejscach Tuchowa, Burzyna oraz na rynku w Ryglicach. Wcześniej, przez kilka dni jedno z urządzeń zamontowaliśmy w Lubczy w Gminie Ryglice. Ponadto aktywnie działamy w mediach lokalnych i regionalnych oraz w social-mediach. Wystąpiliśmy w audycjach radiowych w Radiu Kraków (słuchacze radia uznali że nasze działania zasługują na wyróżnienie w ramach plebiscytu „Wyczyn Tygodnia”), Radiu Eska Tarnów, wywiad z nami opublikowała Gazeta Krakowska, a obszerny artykuł ukazał się również na popularnym portalu Onet.pl. Wszędzie tam, staraliśmy się prowadzić kampanię informacyjną na temat bardziej ekologicznego i zarazem bardziej ekonomicznego spalania w piecach c.o., jak również informowaliśmy o zagrożeniach zdrowotnych palenia niskiej jakości paliwami czy śmieciami. Również aktywnie włączyliśmy się w kampanię informacyjną, promując

program wymiany pieców c.o., na węglowe klasy 5 oraz na gazowe, który realizowany będzie przez gminy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego. Między innymi, dzięki naszemu zaangażowaniu, obecnie w Tuchowie do wymienionego programu, zgłosiło się ponad 400 chętnych, co jest bardzo dobrym wynikiem.

Jakie działania planujecie, już po rejestracji stowarzyszenia „Eko-aura Małopolska”?

Planujemy nadal intensywnie działać w kwestii informowania i poszerzania wiedzy mieszkańców Pogórza Ciężkowickiego, o zagrożeniach związanych z oddychaniem zanieczyszczonym powietrzem, jak również, a w zasadzie przede wszystkim,

o możliwościach i rozwiązaniach proekologicznych, szczególnie w zakresie ochrony powietrza. W przyszłym roku, planujemy również organizację dużej konferencji pro-ekologicznej w Tuchowie, na którą zaproszeni zostaną eksperci w zakresie wpływu stanu powietrza na zdrowie człowieka, jak również w dziedzinie form i alternatyw dla tradycyjnych paliw i możliwości ograniczania niskiej emisji.

Ponadto planujemy wspólne działania ze szkołami z regionu, gdzie będziemy edukować i promować postawy pro-ekologiczne.

Korzystając ze sposobności, zapraszamy podmioty, instytucje i firmy, które ze względu na swój profil działalności, popierają nasze działania i chciałyby się zaangażować w różnego typu przedsięwzięcia.

Czego wam życzyć?

Sobie i wszystkim nam życzę, abyśmy my, nasze dzieci i wnuki, żyli w czystym, nieskażonym środowisku naturalnym, którego najważniejszym wyznacznikiem jest powietrze. Korzystając z okazji, bardzo dziękuję wszystkim, którzy angażują się w propagowanie ograniczenia zanieczyszczenia środowiska, powodowanego głównie przez niską emisję. Uważam, że kluczem do zmiany złego stanu powietrza w Małopolsce, jest świadomość mieszkańców na temat zagrożeń związanych z używaniem złej jakości paliw. Dlatego cieszy fakt, że media coraz chętniej angażują się w promowanie proekologicznych postaw.

Ł. Gawron

Delegacja z Gminy Ryglice w zaprzyjaźnionym mieście Törökszentmiklós na Węgrzech

Wizyta delegacji z Ryglic na Węgrzech związana była z obchodami krwawego stłumienia w 1956 r. powstania narodu węgierskiego przeciwko dyktaturze stalinowskiej. Węgrzy domagali się przywrócenia demokracji i praw człowieka, a także rozliczenia odpowiedzialnych za terror z lat 1945-56. Powstanie zostało krwawo stłumione przede wszystkim przez wojska radzieckie.

Poniżej prezentujemy wystąpienie Markota Imre Burmistrza Törökszentmiklós (z tłumaczenia jakie otrzymała delegacja z Ryglic).

Szanowne Panie i Panowie!

Szanowni mieszkańcy Törökszentmiklós! Mili Polscy przyjaciele!

Wolność prawdy! Tak brzmi nasz slogan, który my mieszkańcy Törökszentmiklós wypowiadamy w Roku Węgierskiej Wolności, w związku z rokiem węgiersko-polskiej solidarności, z okazji chwałebnej 60-tej rocznicy Rewolucji i walki o niepod-

ległość 1956-go roku.

Święty Jan pisze w Ewangelii: „Poznajcie prawdę i prawda uczyni Was wolnymi”.

Mamy reputację narodu kochającego wolność. To nie przypadek. Z wdzięcznością pamiętamy o tych rodakach, których poznana prawda Boża zachęcała do wywalczenia wolności i którzy gotowi byli poświęcić życie za prawdę. Márai Sándor pisał - „Węgry Chrystusem Narodów”. Gdzie tu prawda czyniąca wolnym? Obce czołgi, komunści niszczący naród, zdrada, okrucień-

stwo, krew i poniżenie. Wspaniałe dni porywu wolności i wstrząsające następujące po nich zdarzenia, uświadomiły nam jak duża jest różnica między wolnością a niewolnictwem. Tak naprawdę kto jest wolnym człowiekiem a kto ujarzmionym? Co sprawia, że czujesz się wolnym a co, że jesteś więźniem?

Az emberi természet az isteni teremtettség okán („Ludzka natura stworzenia Bożego”) - jeżeli mając tę świadomość obudzi się ją w odpowiednich, wymagających tego okolicznościach,

Fot. D. Turczyn

w konkretnej chwili, reakcja jest niemal instynktowna i patrząc z historycznego punktu widzenia - podejmuje się właściwą decyzję i świadomie zadecyduje w dramatycznej sytuacji. Eberen itéli meg a drámai helyzetet.

Szanowne Panie i Panowie!

Świętujący moi Rodacy! Mili Polscy przyjaciele z Ryglic!

„Polak Węgier dwa bratanki i do szabli i do szklanki.”

Cieszę się, że razem upamiętniamy i świętujemy 23-go października 2016 r. 15-tą rocznicę kontaktów partnerskich Ryglic i Törökszentmiklós i że podczas tego świątecznego końca tygodnia możemy odwzajemnić gościnność naszych polskich przyjaciół. Dla miasta Törökszentmiklós to zaszczyt, że z Ryglic przyjechała do nas tak duża delegacja: władze miasta i gminy, radni, dyrektorzy placówek, komendant straży, kierownicy artystyczni, pedagodzy i dzieci. W międzyczasie kiedy przygotowywaliśmy się do świątecznego weekendu wzięliśmy pod uwagę historyczne analogie naszego wspólnego losu. Podczas minionych dni zaproszeni znakomici goście ożywili i podsumowali wydarzenia, które miały decydujący wpływ i zmieniły losy polskiego i węgierskiego narodu. Na myśl przychodzi patronka Polski, córka króla Wojciecha IV Święta Kinga. Poprzez nią naród polski chroni i ogarnia miłosierdzie Boże tak jak i nas Węgrów. Na Węgrzech jest około 230 polskich miejsc pamięci. To jednoznacznie oczywiste,

że każdy z nich przesiąknięty jest historycznymi momentami, które stały się inspiracją dla mieszkających tam osób aby wydarzenie lub heroiczną postać z Polski, zaprezentować poprzez wykorzystanie odpowiednich środków artystycznych.

Każda ziemia gdzie płynęła krew niewinnych ludzi to święta ziemia. Świętym miejscem jest każdy taki kawałek ziemi gdzie człowiek pomimo wszystkich trudnych okoliczności wykazał szacunek dla narodu, lojalność i poświęcenie dla Ojczyzny, traktując ją jako bezcenną wartość. Wierzę, że Boska sprawiedliwość nie spóźnia się, ale też nie spieszy. Tak mówiono dawniej. Zatem prawie każde miejsce jest święte, jeżeli szczegółowo i historycznie się je przeanalizuje. Co jest wspólnego w polsko-węgierskiej historii, w naszych bohaterach?

- Wolność prawdy. Prawda uwolniła ich od strachu, od bezzasadnego, więziennego oportunizmu. Oni za pomocą sięgającej poza doczesne życie, świadomości prawdy, przezwyciężyli obawę przed śmiercią. Człowiek, który jest więźniem swoich obaw, grzechów, słabości, pieniędzy i władzy, musi brać przykład z ich przykładu i wytrwałości.

W roku 1989-tym nadeszła wolność. Historyczne odbudowywanie sprawiedliwości następuje bardzo powoli. Ile ludzi - tyle sposobów odnoszenia się do swoich praw, interpretacji demokracji i konstytucyjnego prawa wolności. Po wolności, do której szybko się przyzwyczajamy, człowiek musi się także wewnętrznie wyswobodzić. Jak widzą nas dorośli, nasze dzieci? Co widzą przez różnorodne media?

Rodzina kształtuje i formułuje identyfikację, przynależność oraz kulturowe różnorakie święta związane z obszarem kultury. W pierwszej kolejności, rodzice wychowujący dzieci są odpowiedzialni za rozwijanie się zdrowego, następnego pokolenia, zdolnego do działania i podejmowania decyzji. Nieodpowiedzialnym i rujnującym sny dzieci jest ten człowiek, kto w nieustępliwej gonitwie za uznaniem za wszelką cenę w tym za cenę prawdy zagłuszył w sobie podstawowe wartości ludzkie. Nie wolno lekceważyć mocy zła. Ona pokona chwiejnego i słabego człowieka, a z zadufanego pchnie na manowce. Nie wolno pozwolić na to, żebyśmy się

osłabili i przestali czuwać nad wolnością prawdy. Silny człowiek jest gotowy do czynów, jest wytrwały, a w chwilach przełomowych podejmuje właściwą decyzję, nie licząc się z negatywnymi następstwami. Działając w prawdzie jest nieugięty, starając się o współpracę i wypracowując odpowiednie rozwiązanie. „Strażnicy czuwajcie na warcie. Życie trwa i chce przetrwać” (Ady Endre) Prawda jest jak woda, drąży sobie drogę i zawsze znajdzie swoje miejsce. Jest nie do zatrzymania. Gdy ona wytryśnie jak podziemny strumyczek, wcześniej czy później, szumiący potok przemieni się w silną rzekę. Takie były sławne 10 dni roku 1956. Prawda pozostaje prawdą nawet wtedy, kiedy nie można jej powiedzieć głośno.

Szanowne Panie i Panowie!

Németh László w dramacie zatytułowanym Galilei tak pisze:

„Bardzo chętnie wziąłbym lornetkę, dzięki której moglibyśmy spojrzeć w taki wiek, kiedy po ujrzaniu prawdy kończy się praca uczonego, a prawda, żeby mogła trwać, nie musiałaby kłamać.”

Czy taka lornetka została już stworzona, czy wiemy w który wiek mamy spojrzeć? Żebyśmy mogli odpowiedzieć na to pytanie, musimy rozliczyć się z istniejącymi w nas właściwościami prawdy, ponieważ człowiek zostaje człowiekiem dopóty, dopóki pragnie prawdy. Bo człowiek jest człowiekiem tak długo, jak długo będzie wrażliwy na niesprawiedliwość, nie tylko czując, ale też postępując sprawiedliwie, walczy o sprawiedliwość, z gotowością do poświęceń. Niesprawiedliwość rozkłada wewnętrzny świat człowieka, natomiast sprawiedliwość, która i w myślach i w czynach urzeczywistnia się, daje fundament dla solidarności, trzymania się razem. Bez tego fundamentu nie ma ani domu, ani ojczyzny, ani pokoju dla ludności ziemi. Bohaterowie 1956 roku na Węgrzech, ale i tu w Törökszentmiklós, poznali prawdę i dzięki niej zyskali wolność. Gotowi byli wszystko poświęcić za prawdę. Niech ich przykład będzie przykładem dla nas wszystkich i przekażmy go naszym dzieciom i następnej generacji.

Dziękuję za uwagę!

Markot Imre

Burmistrz Törökszentmiklós

UM Ryglice

Kronika z wyjazdu Małych Zalasowian na Węgry

W dniach 21 – 23 X wyjechaliśmy na Węgry do partnerskiego miasteczka Ryglíc – Törökszentmiklós. Jest to miasto we wschodnich Węgrzech, liczy 21 185 mieszkańców. Odbłyły się tam patriotyczne uroczystości dla upamiętnienia 60. rocznicy węgierskiej rewolucji 1956 r. 23 października 1956 r. wybuchło powstanie, było ono dla Węgrów próbą zdobycia wolności i wyrwania się spod sowieckiej dominacji. Niestety ten zryw niepodległościowy został krwawo stłumiony, a dziś w czasach wolności, wspomina się bohaterów tamtych wydarzeń.

Mieliśmy zaszczyt wziąć udział w tych obchodach wraz z dyrektorami szkół i delegacją władz gminnych z Burmistrzem B. Karasiewiczem na czele.

Tuż po przyjeździe zostaliśmy przywitani w sali Biblioteki Miejskiej przez burmistrza Imre Markót, później nastąpiło uroczyste otwarcie dni polsko – węgierskich w Centrum Kultury, z udziałem Marcina Sokołowskiego – konsula Ambasady Polskiej w Budapeszcie. - prelekcja; István Kovács pisarza, tłumacza literackiego, historyka z Węgierskiej Akademii Nauk w Budapeszcie. Dalej był polsko węgierski wieczór galowy, na który składały się występy gospodarzy – zespołu smyczkowego i orkiestry dętej i węgierskich zespołów ludowych z *Domu Tańca – Ezerjó i Miklósi*. Po nich zaprezentowały się zespoły z Polski: dziecięcy zespół folklorystyczny *Mali Zalasowianie*, kapela ludowa *Zalasowianie* i *W Kuźni u Kowala z Kowalowej*.

W drugim dniu, dorośli wzięli udział w odczytach w Ratuszu, a dzieci pojechały na wycieczkę do Almasy Kastély – Pałacyku w Törökszentmiklós. Zwiedzanie obiektu umilały dźwięki akordeonu z melodiami polskimi i węgierskimi, a niewątpliwą atrakcją była stadnina koni angielskich. W godz. 14.00 – 18.00 - na Placu Kossutha była wystawa i pochód Organizacji Cywilnych, muzyka w plenerze z udziałem zespołów z Węgier i naszych z Polski. Dzień zakończył JAZZ KONCETR.

W trzecim dniu pobytu było ŚWIĄTECZNE UPAMIĘTNIE, czyli kulminacja obchodów 56 r. Była Msza Święta w Głównym Kościele Rzymsko – Katolickim pod wezwaniem Trójcy Świętej, przemówienie: Imre Markóta – Burmistrza Törökszentmiklós, pro-

gramy artystyczne uczniów i chórów miejskich oraz składanie wieńców pod pomnikiem 56 – roku.

Pobyt w Törökszentmiklós będzie dla nas niezapomnianym przeżyciem. Doświadczaliśmy tam niezwykle gościnności i życzliwości. Wszędzie, gdzie się pojawiliśmy, byliśmy serdecznie przyjmowani i podejmowani. Organizatorzy zadbali o nasze samopoczucie fizyczne, jak i duchowe, a my daliśmy z siebie wszystko! Występowaliśmy najlepiej, jak potrafimy, a nasze prezentacje zostały entuzjastycznie przyjęte. Wielogodzinne trudy podróży umialiśmy sobie śpiewem i muzyką wraz z kapelą Zalasowianie.

Opiekun Małych Zalasowian
Jolanta Sarad

Gmina Ryglíce na II Targach Inwestycyjnych Aglomeracji Tarnowskiej

21 października, w Sali Lustrzanej w Tarnowie, odbyły się II Targi Inwestycyjne Aglomeracji Tarnowskiej (do której należy również Gmina Ryglíce), podczas których inwestorzy, deweloperzy, architekci, a także wszyscy zainteresowani ulokowaniem biznesu w Tarnowie lub najbliższej okolicy, mogli nawiązać bezpośredni kontakt z przedstawicielami poszczególnych gmin. Naszą gminę reprezentowała Elżbieta Witek, pracownik Urzędu Miejskiego w Ryglicach.

UM Ryglíce

Fot. Paweł Topolski

Powiększona powierzchnia budynku OSP Lubcza - Małopolskie Remizy 2016

W ramach programu Małopolskie Remizy 2016, w tym roku zrealizowano przebudowę i zmianę sposobu użytkowania części budynku wielofunkcyjnego z przeznaczeniem na pomieszczenia remizy strażackiej OSP w Lubczy.

W budynku wielofunkcyjnym wykonano prace związane z adaptacją pomieszczeń po banku na cele garażowe, socjalne, szkoleniowe. Zmieniono układ komunikacji budynku i wydzielono szatnie, a także wykonano dodatkowe toalety. Działania te pozwoliły znacząco zwiększyć powierzchnię siedziby OSP oraz poprawiły funkcjonalność obiektu.

Koszt przedsięwzięcia: 109 054,41 zł
Dotacja: 37 828,00 zł

B.Makarska

Zjazd OSP powiatu tarnowskiego w Lubczy

W sobotę 19 listopada miało miejsce historyczne wydarzenie dla Lubczy i gminy Ryglice. Prężnie działająca w tej miejscowości jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, której prezesem jest Robert Ługowski, m.in. niedawno rozbudowała i odnowiła swoją remizę, a ostatnio właśnie była gospodarzem IV Zjazdu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Tarnowie.

Obrady Zjazdu, który odbywa się co pięć lat, poprzedzone zostały Mszą św. sprawowaną w miejscowym kościele parafialnym przez Kapelana Powiatowego

strażaków ks. Kamila Wróbla. Rozpoczęcie obrad uświetnił występem Chór Parafialny działający przy OSP Biadoliny Radłowskie.

W czasie Zjazdu obecni byli m.in.: Łukasz Smółka - Szef Gabinetu Politycznego Ministra Infrastruktury i Budownictwa, poseł RP Michał Wojtkiewicz, przedstawiciele władz wojewódzkich i powiatowych Państwowej Straży Pożarnej, przedstawiciele władz samorządowych powiatu tarnowskiego i gmin z obszaru powiatu. Gminę Ryglice reprezentował m.in. burmistrz Bernard Karasiewicz i przewodniczący rady Stanisław Stanaszek.

W czasie obrad delegaci z szesnastu gmin powiatu tarnowskiego dokonali wyborów nowego zarządu. O fotel Prezesa ZOP ZOSP RP w Tarnowie na kadencję 2016 - 2021 rywalizowało 3 kandydatów. Prezesem wybrany został dh **Kazimierz Sady z gminy Wojnicz**.

W trakcie obrad Zjazdu wybrano nowych członków władz Oddziału Powiatowego Związku OSP RP na kolejną kadencję 2016-2021, delegatów na Zjazd Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP i przedstawicieli do Zarządu Oddziału

Wojewódzkiego Związku na kadencję 2017-2022. Członkami Zarządu w powiecie z gminy Ryglice zostali: Robert Ługowski - prezes OSP Lubcza oraz Wiesław Siedlik - komendant Zarządu Oddziału Gminnego OSP Ryglice. Wśród delegatów na Zjazd Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP znalazł się Bernard Karasiewicz - prezes ZOG OSP Ryglice.

J.Siemek

Fot. J.Siemek

Ks. dr Mirosław Gawron

Klebelsberg, Leśniowscy, Rumerskirch (cz.2)

Powiązania rodzinne członków rodzin Klebelsberg, Leśniowskich i Rumerskirch związane są z niewielką miejscowością Větrný Jeníkov, położoną w Czechach na trasie z Brna do Pragi. Hrabia Karol Rumerskirch ożenił się z hrabiną Józefiną Klebelsberg i miał syna Maurycygo, który urodził się 20.09.1828 r. w Ryglicach. Wymienieni zapisali ciekawą kartę historii w malowniczo położonej miejscowości.

Historia Větrny Jeníkov sięga XIII w. W XVII stuleciu Jeníkovo dźwigało konsekwencje wojny trzydziestoletniej. Częste ruchy wojsk związanych z grabieżą przyniosły miejscowej ludności coraz więcej biedy. Potem następowały naprzemienne zmiany obcych właścicieli, wiernych ideom ruchu husyckiego, generując konflikty z mieszkańcami wyznania katolickiego. W 1719 r. majątek Větrný Jeníkov kupił włoski rycerz Jan z Minetti, który przyczynił się do rezultatów budowlanych. W latach 1720-1735 wybudowano nowy kościół, a w 1729 r. przebudowano twierdzę na barokowy pałac. Z tego okresu pochodzi figura św. Jana Nepomucena, na którego cokole jest rzeźbiony herb Minetti. Włoski właściciel podniósł status miejscowych rzemieślników w zatrudniając w zakładzie dworskim. Wspierał utworzenie nowej klasy w szkole.

Po śmierci Jan z Minetti Větrný Jeníkov oddawano w dzierżawę, m.in. Franciszkowi Józefowi (1790-1820), Scharellowi (1820-1825), hrabinie Waldstynova (1825-1834), Kamerze Królewskiej (1834-1838).

Dn. 25.05. 1838 r. majątek kupił za 187.400 złotych hrabia Karol Rumerskirch, który posiadał ten majątek do

1867 r. Nowy właściciel ożenił się z hrabiną Józefiną Klebelsberg (ur. 19.02.1808 w Odenburgu, zm. 27.01.1861 r. w Větrny Jeníkau), siostrą Berty, żony hrabiego Stefana Leśniowskiego. Przed dokonaniem zakupu majątku Větrny Jeníkau mieszkali oni w Ryglicach i tutaj urodził się hrabia Maurycy von Rumerskirch (ur. 10.09.1828 Ryglice, zm. Wiedeń 20.10.1910), który ożenił się z Leontyną Leopoldyną Leśniowską.

Dziesięć lat później 17 kwietnia 1848 roku cesarz Ferdynand I uwłaszczył chłopów. Hrabia Karol von Rumerskirch jako uczestnik sejmku przyjechał z Wiednia do swego zamku w Větrný Jeníkov i oznajmił ludziom, że zmieniły się powinności chłopów wobec pana. Poddani mogli wykupić ziemię na własność i pracować na swoim, ale ta praca im się nie opłacała, więc musieli pracować dla pana dalej.

W 1850 r. powołano specjalną komisję dla oszacowania wartości posiadanej ziemi. Rok później w Větrný Jeníkov stacjonowały przez dwa tygodnie wojska cesarskie, dwa pułki kosynierów i jeden pułk ułanów. W 1866 r. weszły tu wojska pruskie w liczbie 3400 żołnierzy (z 420 końmi), którzy zabrali jednemu gospodarzowi m.in. 70 wiader piwa i 16 wiader wina. W tym samym roku w Větrný Jeníkov panowała zaraźliwa cholera, która przyczyniła się do śmierci 61 osób.

Hrabia Karol Rumerskirch był kolatorem miejscowego kościoła. W 1851 r. wyremontował świątynię, a w 1867 r. jego syn Maurycy Rumerskirch ufundował nowe dzwony.

Rumerskirchowie wystarali się o prawo rynku i organizowanie corocznie 6 jarmarków (podobne jarmarki organizowano w Ryglicach). Powstało 6 cechów: kowalski, krawiecki, rzeźniczy, młyński, tkacki,

Hrabia Maurycy von Rumerskirch

rybny. Větrný Jeníkov w rękach Rumerskirch funkcjonowało stabilnie i rozwijało się do 1863 r.

Dn. 30 kwietnia 1863 r. hrabia Karol Rumerskirch zastrzelił się w lesie Temniku, a dzień wcześniej w tym miejscu pożegnał się jego wiernym przyjacielem Surou, odnosząc nabyte aktywa spadku, które do niego

należały. W 1867 r. zostały one unieważnione. Majątek do którego należały dwory: Větrný Jeníkov, Veslov, Simanov, Zbilidy i Branisov odziedziczył syn Karola, hrabia Maurycy Rumerskirch. W 1867 r. zbudował fabrykę lnu, rok później powstał na północ od zamku park. Część działki otrzymał od rady miejskiej. W 1881 r. majątek obejmujący trzy dwory został sprzedany na aukcji. Dług wynosił 900.000 złotych. Rodzina Rumerskirch odeszła z Jeníkova, ponieważ dochód z gospodarstwa nie był wystarczający dla kosztownego życia ich rodziny. Hrabia Maurycy Rumerskirch wyprowadził się do Wiednia, gdzie zmarł 20.10.1910 r.

W 1881 r. gospodarstwa w Branišově i Zbilidy kupił lokalny Liberec Savings Bank za 610.000 złotych. W 1882 r. dwór w Větrný Jeníkov nabył Vochla Vocha, browar zamkowy dzierżawił Žyd Lovit, później słodek Vitacek. Na początku XX w. Větrný Jeníkov przypisano do okręgu Humpolec. W 1904 r. zamek z powiązanym z nim dużym osiedlem kupił Richard Fiedler. W 1909 r. wdowa Franziska sprzedała Franciszkowi von Magnoni, który dwa lata później przekazał go Ottowi Mettalowi. Po II wojnie światowej majątek został znacjonalizowany. Od 1961 r. Větrný Jeníkov należy do dzielnicy Jihlava. Mieszka tam ponad 700 mieszkańców.

Větrný Jeníkov położone przy autostradzie z Brna do Pragi łatwo odwiedzić. Można tam zatrzymać się na kilka godzin i przywołać dawnych właścicieli Ryglic. Wspólna historia może też stać się do wspólnych przyszłych inicjatyw.

Zamek rodziny Rumerskirch w Větrný Jeníkov

72 rocznica Akcji „Burza” Walki Oddziału Regina II Batalionu Barbara

W niedzielę, 16 października, na cmentarzu wojskowym w Rzepienniku Strzyżewskim-Dąbrach, odbyły się

uroczystości 72 Rocznicy Akcji „Burza” Walki Oddziału Regina II Batalionu „Barbara” 16 Pułku Armii Krajowej.

Uroczystości rozpoczęła msza św. w intencji poległych żołnierzy AK Oddziału Regina II i apel pamięci wraz z asystą wojskową, a następnie delegacje wieńcowe złożyły wiązanki pod pomnikiem upamiętniającym poległych żołnierzy. Jednym z partyzantów Batalionu Barbara Oddziału Regina II jest żyjący uczestnik tamtych wydarzeń, a zarazem Honorowy Obywatel naszej gminy pułkownik Jerzy Pertkiewicz. Gmina Ryglice była reprezentowana przez Burmistrza Ryglic, Bernarda Karasiewicza, zaproszonego na uroczystość przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - Koła Tarnów, Wójta Gminy Rzepiennik Strzyżewski - Marka Karasia, Proboszcza Parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Rzepienniku Biskupim ks. Piotra Witeckiego oraz Dyrektora Gimnazjum w Rzepienniku Strzyżewskim - Jadwigę Rybę.

UM Ryglice

Ryglicki Marsz Niepodległości

10 listopada odbył się kolejny Ryglicki Marsz Niepodległości, którego głównymi organizatorami był: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Ryglicach oraz Zespół Szkół w Ryglicach. Marsz upamiętnia rok 1918, w którym Polska,

po 123 latach niewoli, odzyskała niepodległość. Uczestnicy marszu kierowali się w stronę cmentarza wojskowego w Ryglicach, gdzie odbyły się główne uroczystości, a swój program okolicznościowy zaprezentowali uczniowie szkół. W uroczystości udział

wzięli przedstawiciele władz gminnych - Burmistrz Ryglic Bernard Karasiewicz oraz Dorota Turczyn radna gminy Ryglice, przedstawiciele Parafii Ryglice - Ks. Proboszcz Franciszek Kuczek, ks. Łu-

kaszc Szczepanik, przedstawiciel Komendy Policji w Tuchowie oraz dyrektorzy gminnych jednostek organizacyjnych, w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ryglicach, Środowiskowego Domu Samopomocy w Ryglicach, Gminnej Biblioteki Publicznej w Ryglicach, Przedszkola w w Ryglicach oraz nauczyciele i dyrektorzy szkół.

Po programie okolicznościowym w wykonaniu uczniów, głos zabrał Burmistrz Ryglic Bernard Karasiewicz, a Ks. Franciszek Kuczek, poprowadził modlitwę za poległych w walkach o niepodległość Polski.

Po uroczystościach, każdy uczestnik marszu mógł skosztować wojskowej grochówki, ufundowanej przez Burmistrza Ryglic.

UM Ryglice

Fot. P. Krzywon

Narodowe Święto Niepodległości w Ryglicach

W dniu 11 listopada w Ryglicach odbyły się uroczystości upamiętniające 98 Rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Święto Niepodległościowe rozpoczęła msza św. w intencji Ojczyzny, w Kościele Parafialnym w Ryglicach, którą celebrował proboszcz parafii Ks. Dziekan Franciszek Kuczek, a kazanie wygłosił Ks. Tomasz Świąś - wikariusz.

Z kościoła parafialnego, orszak niepodległościowy, prowadzony przez Młodzieżową Orkiestrę Dętą Ośrodka Kultury w Ryglicach, przemaszerował na ryglicki rynek, gdzie, pod tablicą pamiątkową, odbyły się główne uroczystości zainaugurowane odśpiewaniem hymnu narodowego.

Młodzież Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w swoim programie artystycznym,

zaprezentowała chronologię wydarzeń poprzedzających odzyskanie niepodległości przez Polskę, a następnie głos zabrał Burmistrz Ryglic Bernard Karasiewicz.

Uroczystość zakończyło składanie wiązanek okolicznościowych przez delegacje wieńcowe pod pamiątkową tablicą.

W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele samorządu terytorialnego w tym Burmistrz Ryglic Bernard Karasiewicz, Zastępca Burmistrza Anna Gieracka, Przewodniczący Rady Miejskiej Stanisław Stanaszek, radni gminy Ryglice: Krystyna Bochenek, Dorota Turczyn, Paweł Janiec oraz Wojciech Łępa. Ponadto w wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Ryglic i gminy Ryglice, dyrektorzy i kierownicy jednostek organizacyjnych, Przedszkola w Ryglicach i wszystkich szkół z terenu gminy. Organizatorami uroczystości był Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Ryglicach, Zespół Szkół w Ryglicach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zalasowej oraz Ośrodek Kultury w Ryglicach. UM Ryglice

Fot. P. Krzywoń

Jesienna Zaduma Patriotyczna w Ryglicach

W niedzielę, 20 listopada, w hali sportowej Zespołu Szkół w Ryglicach, odbyła się Jesienna Zaduma Patriotyczna, podczas której dzieci i młodzież z ryglickich szkół zaprezentowały patriotyczny program artystyczny. W tym roku, motywem przewodnim występów był chleb, jako alegoria wielowiekowych zmagania Narodu Polskiego o godne życie, jak również jako wyraz przywiązania i tęsknoty do Ojczyzny.

Organizatorami wydarzenia był: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. prof. Czesława Majorka w Ryglicach, Zespół Szkół w Ryglicach oraz Ośrodek Kultury w Ryglicach. Wśród zaproszonych gości, na Jesienną Zadumę w Ryglicach, przybyli przedstawiciele samorządu terytorialnego i jednostek organizacyjnych gminy Ryglice, w tym Burmistrz Ryglic Bernard Karasiewicz, Przewodniczący Rady Miejskiej Stanisław Stanaszek, radni, sołtysi i przedstawiciele szkół, jak również przedstawiciel Kuratorium Oświaty w Krakowie, Delegatura w Tarnowie Ferdynand Gawron. Wśród gości honorowych zasiadł pułkownik Jerzy Pertkiewicz - żołnierz

Fot. Ł. Gawron

Armii Krajowej Batalionu Barbara ps. „Drzazga”, Kawaler Krzyża Srebrnego Orderu Wojennego Virtuti Militari, żołnierz Kampanii Wrześniowej, honorowy obywatel Gminy Ryglice.

Ł. Gawron

Jubileusz 80-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Zalasowej

W sobotę 1 października w Pałacu Pod Dębami odbył się Jubileusz 80-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Zalasowej. Wydarzenie zgromadziło blisko 200 osób, a wśród nich m.in.: posła Władysława Kosiniaka – Kamysza oraz burmistrza Ryglic Bernarda Karasiewicza. KGW z Zalasowej przygotowało bogaty program naukowo – artystyczny, a na koniec - jak przystało na nowoczesne gospodyni - wszystkich ugościły wybornymi daniami.

Na wstępie Pani Prezes Grażyna Lesiak przedstawiając członkinie koła

i zaproszonych gości dokonała krótkiej charakterystyki działalności organizacji. Zalasowskie koło bierze udział we wszystkich wspólnych wydarzeniach lokalnych zarówno świeckich jak i religijnych. Panie uświetniają swoją obecnością, a w sposób szczególnie potrawami, takie imprezy jak: dożynki, wigilie dla osób starszych i samotnych, andrzejki, sylwestry, festiwale i przeglądy kulturalne, a także wydarzenia szkolne. O znaczeniu Koła Gospodyń Wiejskich w Zalasowej z perspektywy historycznej

w długim i humorystycznym wykładzie opowiadał dr. Jan Hebda. Podobne laudacje i wyrazy uznania wyrażali również inni zaproszeni goście, składając na ręce pań z Zalasowej okolicznościowe dyplomy i listy gratulacyjne. Część oficjalną wieczoru wieńczył koncert Małych Zalasowian i Kapeli Zalasowian, oraz program satyryczny Męskiej Okazjonalnej Grupy Teatralnej z Zalasowej.

Wszyscy w doskonałej atmosferze mogli podzielić się wrażeniami, wspominać, oraz bawić rozmową podczas bankietu, który jak zwykle profesjonalnie przygotowały panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Zalasowej.

Seweryn Gutkowski

Wszyscy święci w Lubczy

Fot. ze zbiorów szkoły

po raz drugi wraz z wychowawcami najmłodszych klas zorganizował wydarzenie tej rangi. Uczestnicy obejrzeni krótki montaż słowno-muzyczny pt.: *Kwiatki św. Teresi* przygotowany przez Ośrodek Kultury

Fot. J. Skowron

W świetlicy Ośrodka Kultury Filia w Lubczy zostało przygotowane przedstawienie pt. „Kwiatki św. Teresi”, które miało na celu przybliżenie tej świętej postaci. Przedstawienie pokazane było 26 października w Kościele Parafialnym w Lubczy po wieczornym nabożeństwie.

Święta Teresa, święty Izidor, Święty Patryk, św. Józef a nawet święty Mikołaj i wielu, wielu innych świętych – zawiązało do Szkoły Podstawowej w Lubczy na spotkanie przed 1 listopada. Pomyśłodawcą niecodziennego wydarzenia był ksiądz Leszek Grębski, który już

w Ryglicach Filia w Lubczy.

Korowód świętych ma przypominać o potrzebie naśladowania tych, którzy byli apostołami Miłosierdzia Bożego. Jest to także przypomnienie, że święci są dla nas wzorem do konkretnych uczynków. Dziecko, które przebiera się w postać świętego poznaje także jego życiorys i atrybuty. Pomyślowość i praca rodziców budzi nasz podziw – podobieństwo wizualne do wybranych postaci często było zaskakujące. Gratulujemy i dziękujemy za pomoc i zaangażowanie rodzicom. Prezentacje świętych i ich życiorysów były przeplatane radosnym śpiewem i wręczaniem skromnych upominków. Liczymy, że poznawanie życiorysów świętych będzie okazją do refleksji nad własnym postępowaniem – nie tylko dla dzieci.

B. Golec

Igraszki słowne wierszem A. Fredry w Spichlerzu

12 i 13 listopada, w zabytkowym spichlerzu w Ryglicach Grupa Teatralna zrzeszona przy Ośrodku Kultury w Ryglicach zaprezentowała sztukę teatralną w oparciu o fragmenty znanych utworów Aleksandra Fredry. Przedstawienie to wyreżyserowała Małgorzata Siwek-Słomska, która jest opiekunem grupy. Licznie zgromadzona publiczność bawiła się doskonale podziwiając kunszt aktorów. Wiemy, że Aleksander Fredro to jeden z najwybitniejszych polskich komediopisarzy, poeta, autor pamiętników, a także znakomity obserwator i niezrównany mistrz ciętej riposty. Był on pierwszym wielkim polskim realistą. Wnikli-

Fot. S. Stańczyk

wie obserwował ludzi, wychwytywał ich głupstwa i śmieszności, przedstawiał w różnych komicznych sytuacjach, które wynikały ze znakomicie poprowadzonej intrygi Stworzył w swoich utworach znakomitą galerię typów ludzkich. Gromadził ich w jednym miejscu, przeważnie w oberży lub hotelu, by móc w ten sposób ukazać ludzi, którzy należeli do różnych środowisk i warstw społecznych. Uczestnicząc w przedstawieniu, te sy-

tuacje mogliśmy przeżyć na żywo. Występujący aktorzy w sposób prawdziwy i przekonujący przesyłali nam myśli i emocje bohaterów Fredry. Pięknie wyreżyserowana sztuka, wspaniała oprawa muzyczna, piękny śpiew solistów – to wszystko zasługuje na podziw. Godny uznania jest też fakt, że znalazła się grupa ludzi, którym się chce poświęcić swój wolny czas, aby zaangażować się w pracę Koła Teatralnego. My widzowie dziękujemy wszystkim, którzy zaangażowali się w to piękne przedsięwzięcie.

Józefa Błażej

Patronat honorowy nad sztuką objął Dyrektor Teatru im. L. Solskiego w Tarnowie Rafał Balawejder. Oprawę muzyczną inscenizacji przygotował Rafał Sokulski, a partie wokalne wykonali: Wioletta Ochał-Pawlik oraz Dawid Kita.

Na scenie można było zobaczyć: Krzysztofa Krzywonia jako Hrabiego Fredro, Krzysztofa Plutę jako Gustawa, Andrzeja Pikusa jako Jana, Annę Lachowicz jako Klarę, Aleksandrę Lachowicz jako Anielę, Dorotę Turczyn jako Panią Dobrońską, Franciszka Siwka jako Radostą, Tadeusza Pawlika jako Majora, Łukasza Wojciechowskiego jako Grzegorza, Szczepana Marcinka jako Kapelana, Adama Marcinka jako Rotmistrza, Władysława Kowalskiego jako Porucznika, Małgorzatę Siwek-Słomską jako Justysię oraz Adama Kukułkę jako Alfreda.

- Dziękuję wszystkim aktorom za wspaniałą grę, wokalistom za oprawę muzyczną i wszystkim osobom zaangażowanym w realizację tego przedsięwzięcia.

Teresa Lisak

Dyrektor Ośrodka Kultury w Ryglicach

Bal charytatywny w Zalasowej

W Pałacu pod Dębami w Zalasowej, w dniu 19 listopada, odbył się IX Bal Charytatywny, którego organizatorem jest Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Nasze Dzieci” z Zalasowej. Bal poprzedziła charytatywna aukcja, na której zaproszeni goście licytowali upominki, dzieła sztuki, wyroby rękodzielnicze, których fundatorami byli artyści, rękodzielnicy, samorządowcy i przedsiębiorcy z terenu naszej gminy i powiatu. Na aukcji zebrano ponad 22 tys zł, a najwyższą kwotę 1400 zł uzyskano za obraz ofiarowany przez P. Tomasza Dudowicza.

Jak mówi Prezes Stowarzyszenia Renata Kawa: *Pieniądze z licytacji, corocznie wspierają budżet naszego stowarzyszenia, będąc poważnym zastrzykiem finansowym, pozwalającym na pokrycie kosztów organizacji różnego typu przedsięwzięć na rzecz naszych podopiecznych. W tym roku, z funduszy zebranych podczas poprzedniej licytacji, udało się sfinansować dla dzieci z naszego stowarzyszenia m.in. rehabilitację, dzień dziecka, mikołajki, kilkudniową wycieczkę w Bieszczady, do Krakowa, jak również pozyskane środki, służą na pokrywanie bieżących kosztów działalności naszej organizacji.*

Fot. Ł. Gawron

Serdecznie dziękuję wszystkim byłym gościom, w tym Panu Burmistrzowi Ryglic Bernardowi Karasiewiczowi, za wielki gest serca, a szczególne podziękowania kieruję do osób, które regularnie, corocznie odpowiadają na nasze zaproszenie, stając się sponsorami budowania lepszego świata dla osób, które tego najbardziej potrzebują.

Renata Kawa, Prezes Stowarzyszenia Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Nasze Dzieci”

Ł. Gawron

Erasmus+ i współpraca międzynarodowa w Zespole Szkół w Lubczy

w języku angielskim nauczyciele wymienili się spostrzeżeniami dotyczącymi różnic i podobieństw systemów edukacyjnych. Cennym doświadczeniem była

Portugalia, Grecja, Chorwacja i Niemcy – to kraje, które odwiedzają uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół w Lubczy w ciągu najbliższych dwóch lat dzięki nowej współpracy nawiązanej w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+.

Projekt pt. „Open your mind, change your life” (tłum.: Otwórz swój umysł, zmień swoje życie) jest skierowany do uczniów w wieku 13 – 16 lat i powstał jako odpowiedź na potrzeby uczniów z pięciu europejskich szkół: w Lubczy, Seixal (Portugalia), Korfu (Grecja), Splitcie (Chorwacja) oraz w Bielefeld (Niemcy). Głównym inicjatorem pomysłu i jednocześnie koordynatorem projektu jest Zespół Szkół w Lubczy. Współpraca międzynarodowa w ramach projektu jest źródłem rozwoju młodych ludzi, którzy poprzez doświadczenie będą mieli okazję poszerzać swoją wiedzę jak i umiejętności komunikacyjne i interpersonalne. Językiem roboczym dla uczestników jest język angielski. Zajęcia w laboratoriach uniwersyteckich, wizyty na uczelniach wyższych w różnych krajach, spotkania z pracodawcami, zajęcia językowe – to tylko wybrane aktywności zaplanowane do realizacji. Wszystkie działania będą odbywały się dwuetapowo: pierwsza część w kraju ojczystym – przygotowująca do spotkania międzynarodowego, które wymaga dobrej znajomości zarówno języka angielskiego jak i omawianego tematu i drugi etap: wymiana doświadczeń uczniowskich podczas pobytu w szkole goszczącej.

W trakcie projektu zaplanowano 4 wymiany międzynarodowe, podczas których uczniowie będą podejmować różnorodne zadania w oparciu o temat przewodni spotkania:

1. Bielefeld (grudzień, 2016) – „Sound mind in a sound body” (tłum. W zdrowym ciele zdrowy duch) oraz „Europass and movement on the labour market” (tłum. Europass oraz poruszanie się na rynku pracy)
2. Lubcza (maj, 2017) – „Science around us” (tłum. Nauka wokół nas)
3. Korfu (październik, 2017) – „Travelling around Europe along with Oxford debate” (tłum. Podróżowanie po Europie i debata oxfordzka)

4. Split (marzec, 2018) – „Inventors and scientists – what do we owe them?” (tłum. Wynalazcy i naukowcy – co im zawdzięczamy?)

Za nami jest pierwsza wizyta przygotowawcza. W dniach 2 – 7 października 2016 w Seixal (Portugalia) odbyło się już pierwsze spotkanie nauczycieli szkół biorących udział w projekcie. Nasze Gimnazjum reprezentowały: Magdalena Przeniosło – koordynator projektu, Barbara Golec – dyrektor szkoły oraz Natalia Pyzińska – nauczyciel fizyki i matematyki. W trakcie spotkania nauczyciele omówili cele projektu, oczekiwane rezultaty oraz zaplanowali działania projektowe i terminy wymian uczniowskich (prowadząca panel: Magdalena Przeniosło, Zespół Szkół w Lubczy). Jednym z punktów programu spotkania były obserwacje lekcji w klasie integracyjnej oraz w klasie dla uczniów niepełnosprawnych. W czasie międzynarodowych warsztatów prowadzonych

także wymiana doświadczeń zawodowych dotyczących metod aktywizujących i motywujących podczas pracy z uczniami. Podczas spotkania nauczyciele uczestniczyli również w warsztatach dotyczących tworzenia dokumentów Europass (potwierdzającym zdobyte kwalifikacje i umiejętności we wszystkich krajach europejskich – prowadząca: Manuela Ramalho, Portugalia), doradztwu zawodowemu w polskim systemie edukacji (prowadząca: Barbara Golec, Zespół Szkół w Lubczy), a także technologii informacyjnej i sposobów wykorzystania ich w trakcie lekcji (prowadzący: George Kefalonitis, Grecja). Każdy uczestnik otrzymał certyfikat uczestnictwa i zabrał ze sobą wiele cennych wskazówek do dalszej pracy z uczniami oraz pracy nad projektem.

Najbliższe spotkanie uczniów już w grudniu w Bielefeld!

Barbara Golec
Magdalena Przeniosło

Edycja nr 6 w Ryglicach Konkursu Gołębi Pocztowych

Ryglicy. W Spotkaniu uczestniczyli zaproszeni przez organizatorów, przedstawiciele samorządu gminnego - Bernard Karasiewicz Burmistrz Ryglic oraz Anna Gieracka Zastępca Burmistrza Ryglic. Życzymy „Dobrych Lotów”!

UM Ryglice

Uczennice z Zalasowej najlepsze w konkursie

Uczennice z Zalasowej: Izabela Golec i Patrycja Papuga zwyciężyły w II Edycji Konkursu Filmowego „Bądź bezpieczny na drodze”. Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się w siedzibie Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Krakowie. Film został wybrany przez Jury składające się z przedstawicieli: Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Małopolskich Ośrodków Ruchu Drogowego w Krakowie, w Nowym Sączu i w Tarnowie, Centrum Inicjatyw BRD oraz przedstawicieli mediów: Radio Kraków, Gazety Krakowskiej.

Konkurs o pióro Burmistrza Ryglic

w Ze-
w Ry-
graficz-
nkurs
aniem.
u sied-
ali na-
kurs zaszczytili swoją obecnością: Bernard Karasiewicz – Burmistrz Ryglic i Beata Jagodzińska – Kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej. Dostojni goście wraz z Dyrektorem ZSP – Januszem Szczęchem wręczali nagrody i dyplomy laureatom i uczestnikom.

Laureaci konkursu:

- I miejsce – Natalia Duda – Zespół Szkół Ryglice

- III miejsce – Wioletta Bułat – Zespół Szkół Ryglice

Wyróżnienia:

- Aleksandra Jacher – Gimnazjum w Szywnaldzie
- Wiktoria Marcisz – Zespół Szkół w Cermnej
- Szymon Janik – Zespół Szkół w Ołpinach
- Filip Łepa – Zespół Szkół w Lubczy

Bądź widoczny! Noś odblaski!

Dyrekcja, nauczyciele, oraz uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zalasowej po raz kolejny przystąpili do akcji ODBLASKOWA SZKOŁA. Organizatorami konkursu byli Małopolska Wojewódzka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, Małopolskie Kuratorium Oświaty, Małopolski Urząd Marszałkowski. Partnerami konkursu jest Krajowe Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

Celem konkursu było zwrócenie uwagi na bardzo ważną w dzisiejszych czasach kwestię, jaką jest bezpieczeństwo dzieci na drodze, uświadomienie im zagrożeń związanych z poruszaniem się po jezdniach i chodnikach, a także wyrabianie nawyków, poprawiających ich bezpieczeństwo.

W ubiegłym roku Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zalasowej w ramach tego konkursu zajął I miejsce w powiecie.

We wrześniu 2016 r. uczniowie i nauczyciele kolejny raz wzięli udział w działaniach mających na celu propagowanie właściwego zachowania na drodze. Pod opieką wychowawców uczniowie odbywali rozmowy edukacyjne i przygotowali gazetki nawołujące do bezpiecznego poruszania się na drodze. Wyjaśniali w jaki sposób korzystać z przejść dla pieszych, poboczy jezdni oraz środków komunikacji. Przypominali o numerach alarmowych instytucji które powinny być powiadomione w razie niebezpieczeństwa. Zwracali również uwagę na to, że zapobieganie groźnym sytuacjom na drodze jest wynikiem przestrzegania zasad oraz przepisów ruchu drogowego nie tylko przez doro-

ślących ale również przez dzieci.

W ramach akcji uczniowie samodzielnie wykonywali odblaski, które później zostały przyklejone na plecaki oraz kurtki. Ogłoszono konkurs na najbardziej skuteczną gazetkę klasową promującą bezpieczeństwo, konkurs na najszybszy latawiec zawierający znaki drogowe, konkurs wiedzy, konkurs na spot reklamowy, konkurs na wiersz, hasło oraz piosenkę promującą Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym. Dzieci miały okazję uczestniczyć w akcji z panem policjantem „jabłuszko czy cytrynka?”. Ponadto uczniowie wzięli udział w odblaskowej dyskotekce oraz w pokazie mody odblaskowej, której celem było zachęcenie do noszenia elementów odblaskowych. Szkoła zakupiła także kamizelki odblaskowe w celu poprawy bezpieczeństwa dzieci podczas spacerów.

We wtorek 10.10.2016, w przeddzień oficjalnego podsumowania jesiennej działalności w ramach „Odblaskowej szkoły” w naszej szkole odbyła się debata o bezpieczeństwie, której moderatorami byli członkowie Młodzieżowej Rady Miejskiej.

Uczniowie Szkoły Podstawowej poddali dyskusji kwestie:

- zasadności podejmowanych w ramach akcji odblaskowa szkoła działań,
- zasadności noszenia elementów

odblaskowych przez dzieci i dorosłych,

- własnych postaw i zachowań wobec obowiązujących przepisów prawnych,

- czynników związanych z bezpieczeństwem - zależnych i niezależnych od dzieci uczestniczących w ruchu drogowym.

Podsumowanie akcji „Odblaskowa szkoła” odbyło się na corocznym Festynie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, który odbył się 11 października 2016 r. Stał się on już cykliczną imprezą w Zalasowej. Głównym zamierzeniem festynu było uświadomienie mieszkańcom z jakimi zagrożeniami mogą spotkać się podczas ruchu drogowego.

Projekt był realizowany we wrześniu i październiku, ale nasze działania dotyczące zwiększenia bezpieczeństwa na drodze poprzez zachęcanie do noszenia elementów odblaskowych nie kończą się wraz z finałem akcji, będą kontynuowane w kolejnych miesiącach.

Mamy nadzieję, że udział szkoły w konkursie „Odblaskowa szkoła” przyczyni się do większego bezpieczeństwa uczniów i uchroni ich od nieszczęśliwych wypadków, a pozytywne skutki projektu będą odczuwalne przez długie lata.

Renata Hebda

Fot. ze zbiorów szkoły

Laureaci i uczestnicy konkursów zorganizowanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Ryglicach dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Ryglice

Pierwszym konkursem był konkurs czytelniczy, pt. „Najaktywniejszy czytelnik wakacji -2016”, którego celem było m.in.: zachęcenie dzieci i młodzieży do korzystania z usług Biblioteki, promocja działań oraz projektów kulturalno-edukacyjnych realizowanych przez Bibliotekę, popularyzacja literatury wśród dzieci i młodzieży.

Laureaci w trzech kategoriach, którzy otrzymali zaszczytny tytuł „WAKACYJNEGO KSIĄŻKOŻERCY GMINY RYGLICE 2016”, to :

- Kozioł Marcelina (Ryglice)
- Kozłowska Angelika (Ryglice)
- Kumięga Rafał (Lubcza)
- Kozioł Gabriela (Ryglice)
- Chudy Anita (Ryglice)
- Zalas Wiktoria (Zalasowa)
- Augustyn Urszula (Lubcza)
- Niemiec Magdalena (Lubcza)
- Bułat Wioletta (Ryglice)
- Łępa Kamila (Lubcza)
- Nózka Aleksandra (Lubcza)

Osoby, które zajęły pierwsze trzy miejsca w poszczególnych bibliotekach to: Słomski Patryk, Romanowska Hanna, Burza Justyna, Burza Ewelina, Wadas Amelia, Wadas Brygida, Kawa Oliwia, Ludwin Monika, Pędrak Gabriela, Mażiarka Aleksandra, Kawa Witold.

Wyróżnienia otrzymali: Nowak Wojciech, Kozak Małgorzata, Wiśniow-

Fot. M. Kajmowicz

ska Ewelina, Wiśniowska Aneta, Januś Kinga, Morawski Kacper, Szwed Patrycja, Wadas Filip, Kumięga Sylwia

Pozostali uczestnicy: Bojan Jakub, Makowiec Szymon, Morąg Daria, Błażej Maja, Masłoń Mariusz, Masłoń Wiktoria, Zajac Joanna, Gąsiorek Justyna, Nózka Kinga, Zalas Marlena, Kosowska Daria, Firmuga Gabriela.

Drugim konkursem był konkurs odbywający się już piąty raz pt. „W świecie poetów i poezji – 2016”, którego

celem była popularyzacja twórczości poetów (nie tylko polskich), z uwzględnieniem ich życiorysów oraz rozbudzenie wrażliwości poetyckiej wśród młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Konkurs ten organizujemy wspólnie z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych w Ryglicach.

Laureatami konkursu zostali:

- I miejsce **Paulina Rempała** (ZSP w Ryglicach)
- II miejsce **Dominik Sereďa** (Gimnazjum w Ryglicach)
- III miejsce **Urszula Augustyn** (Gimnazjum w Lubczy)

Wyróżnienia otrzymali:

- Paulina Kasprzyk (ZSP w Ryglicach)
- Mikołaj Kusek (Gimnazjum w Zalasowej)

Pozostali uczestnicy konkursu to: Natalia Kolman, Ewelina Klimek, Aneta Ryba, Anna Leszkiewicz, Filip Psioda, Sebastian Olszówka, Patrycja Golec, Weronika Golec, Daria Smoła, Aleksandra Januś.

Gratulujemy zwycięzcom oraz wszystkim uczestnikom konkursów.

GBP w Ryglicach

Z EKOLOGIĄ NA TY

W okresie od 15.03.2016 r. do 15.10.2016 r. w Zespole Szkół w Ryglicach realizowany był projekt edukacji ekologicznej pod hasłem „Program nowoczesnej i praktycznej edukacji ekologicznej w Szkole Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Ryglicach”.

Celem projektu było nabycie przez uczniów wiedzy o zagrożeniach środowiska, a szczególnie tego najbliższego, konieczność zapobiegania i likwidowania zagrożeń. Uczeń miał w ten sposób możliwość nabycia wiedzy i umiejętności, które sprawią, że będzie człowiekiem odpowiedzialnym za stan środowiska w którym żyje. Realizacja programu przyczyniła się do kształtowania przekonań i postaw proekologicznych wśród uczniów naszej szkoły, którzy:

- nauczyli się odpowiedzialności i poszanowania każdej formy życia
- rozwinęli swoje zainteresowania tematyką ekologiczną
- podejmują działania proekologiczne
- odznaczają się odpowiednią kulturą zachowania w czasie kontaktu z przyrodą

Środki na jego realizację w formie dotacji w wysokości 11.992,90zł

pochodziły z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, natomiast wkład własny w wysokości 4 220 zł, to praca wolontariacka pana mgr Wiesława Martowicza, pani Patrycji Łabuz – Walczak, pana inż. Tomasza Dudowicza oraz pracowników składowiska PSZOK w Tarnowie i oczyszczalni ścieków Spółka Komunalna „Dorzecze Białej” w Tuchowie.

Uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w sześciu wycieczkach m.in. do arboretum w Bolestraszcach, lasu w Joninach, do Państwowej Wyższej Szkoły Zadowej w Tarnowie, do Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Polichtach na dwudniowe warsztaty, podczas których mieli bezpośredni kontakt z przyrodą pogłębionej o rzetelną wiedzę tamtejszych pracowników.

Szkoła wzbogaciła się o profesjonalny sprzęt do badania wody, gleby, powietrza, które były wykorzystywane podczas lekcji przyrody. W ich trakcie uczniowie pracowali indywidualnie lub grupowo z wykorzystaniem metod aktywizujących, dokonując badań i obserwacji zjawisk oraz procesów zachodzących w najbliższym środowisku.

Podsumowanie realizacji projektu miało miejsce 17 października b.r. podczas uroczystego apelu połączonego z ogłoszeniem wyników i rozdaniem nagród, przeprowadzonego wcześniej konkursu ekologicznego pt. „Z ekologią na Ty”.

Laureatami konkursu w kategoriach wiekowych zostali uczniowie:

1 miejsce

- Julita Pieniądz z klasy VIa SP
- Magdalena Pochroń z klasy Vb SP

2 miejsce

- Radosław Kumiega z klasy VIb SP
- Wiktoria Zabawa z klasy Vb SP

3 miejsce

- Małgorzata Tragarz z klasy VIa SP
- Gabriela Skotnicka z klasy Vb SP

oraz wyróżnienie dla Norberta Kluz z klasy Va SP

Zwycięzcy i wyróżnieni otrzymali dyplomy oraz wartościowe nagrody, m.in.: albumy, plecaki. Zakończony projekt niewątpliwie jeszcze bardziej pogłębił wśród naszych uczniów wiedzę i zainteresowania ekologią. Stali się oni wrażliwsi na piękno otaczającej nas przyrody i świadomi zagrożeń, jakie powoduje człowiek poprzez nieprawidłowe użytkowanie zasobów przyrody.

Katarzyna Soja

Stowarzyszenie
Przyjaźni Dzieciom – Przyjaźni Szkole
ul. Tarnowska 29
33-160 Ryglice
Regon 361822107

MEDIACJE – DOBRY SPOSÓB NA KONFLIKTY

Mediacje znane światu polityki i sądownictwa nie od dziś, zaczynają wkraczać do szkół, którym konflikty nie są obce. O ile nie trzeba przytaczać argumentów na użyteczność mediacji w rozwiązywaniu konfliktów na poziomie międzynarodowym, czy w „dorosłych” sprawach rozstrzyganych w sądach, to mediacje szkolne stają się powoli środkiem zarówno interwencyjnym, jak i prewencyjno-edukacyjnym. Mediacje w szkole mają pokazywać, że choć konflikt jest rzeczą ludzką i nieuniknioną, to sposób jego rozwiązania jest już kwestią wyboru. Odpowiedzialna decyzja dotycząca sposobu poradenia sobie z konfliktem na drodze mediacji, choć czasem trudniejsza niż „odruchowa” agresja, daje realną szansę na opanowanie ważnej życiowej umiejętności jaką jest wyrażanie siebie i zdolność usłyszenia drugiej osoby pomimo intensywnych emocji.

„Mediacje – dobry sposób na konflikty” pod takim hasłem i przesłaniem rozpoczęło się w Zespole Szkół w Ryglicach wdrażanie nowej metody rozwiązy-

wania trudnych sytuacji i konfliktów, które zawsze towarzyszą dużym skupiskom ludzi, jakim nie wątpliwie jest każda szkoła. Aby pełnić dobrze funkcję mediatora należało się odpowiednio przygotować. Początkiem procesu wdrażania mediacji rówieśniczych było znalezienie odpowiedniego Trenera - Mediatora, który na spotkaniu z Radą Pedagogiczną i Radą Rodziców przedstawi ogólny zarys i założenia tego programu. Szukając odpowiedniego specjalisty wybraliśmy panią Hannę Kubica - mediatora z wieloletnim doświadczeniem. Dzięki finansowemu wsparciu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, życzliwości pani dyrektor Anny Mikrut oraz funduszom pozyskanym przez Stowarzyszenie Przyjaźni Dzieciom - Przyjaźni Szkole z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich – Małopolska Lokalnie, grupa 26 osób, jest już po kilkudziesięciu godzinach warsztatów na temat metod, technik mediacyjnych. Przed nami jeszcze wiele działań zanim w pełni wdrożymy ten program w codzienne życie szkoły.

Mediacje uczą brania odpowiedzialności za swoje czyny i słowa oraz samodzielności w podejmowaniu decyzji. Zwiększają umiejętności interpersonalne i pozwalają zachować dobre stosunki między stronami, uczą szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka. Takie postawy są bardzo ważne nie tylko w relacjach szkolnych w późniejszym życiu zarówno osobistym jak i zawodowym. Ułatwiają tworzenie pozytywnego, bezpiecznego i przyjaznego klimatu w szkole. Nie są rozwiązaniem na wszelkie trudne sytuacje w życiu szkolnym czy prywatnym ale wystarczy, że uświadomimy nam rolę i znaczenie rozmowy i fakt, że agresja czy dyskryminacja nie są jedynym, ani tym bardziej skutecznym rozwiązaniem problemów, które mamy lub możemy mieć.

Katarzyna Soja - pedagog szkolny

www.malopolskalokalnie.pl

Projekt jest realizowany przy wsparciu finansowym Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich i Województwa Małopolskiego.

Bóg dał mi kopa w górę...

Historia Urszuli Mela

Trochę przewrotne stwierdzenie i zaskakujące...

Gdy nas spotyka coś złego często szukamy winowajcy, jakiegoś kozła ofiarnego... Czasem jest nim drugi człowiek, czasem my sami, ale najczęściej jest nim Bóg, raczej cichy i mało mówny, więc bezbronny. Mówimy wtedy: „Dlaczego mi to zrobiłeś, dlaczego to dopuściłeś”, „Gdzie byłeś Boże wtedy i wtedy, kiedy działo mi się coś złego?”, „Gdzie był Bóg...?”

Urszula Mela miała co najmniej trzy momenty w życiu, w których tak mogłaby zawołać: śmierć młodszego syna, pożar domu i utrata dobytku życia oraz wypadek Jaśka. Dla niej jednej rodziny jedno tylko takie wydarzenie mogłoby stać się drogą na dno „czarnej dziury” rozpacz i końca wszystkiego. Rodzinę Melów spotkały wszystkie trzy.

Urszula Mela długo była tłem dla swego syna Jaśka, którego osiągnięcia wszyscy znamy. W tej książce pokazu-

je ona swoją drogę przez życie, sposób zmagania się z tym co życie przynosi, swój ogląd sprawy.

Szczerść i prostota to to, co wybija się na czoło kiedy opisuje ciężkie momenty, własne przechodzenie przez wszystkie etapy straty, żaloby i ciężkich doświadczeń. Wszystkie trudne wydarzenia potraktowała jak trampolinę w górę, wszystkie one okazały się budujące. Właśnie dzięki nim odnalazła sens, swoją drogę do Boga, nauczyła się oddzielać rzeczy ważne od bzdur. „Niezbadane są ścieżki, na których Bóg spotyka człowieka” tym cytatem z Fiodora Dostojewskiego podsumowuje swoją krętą i wyboistą drogę do Niego. Sama nie uważa się za osobę silną, choć wszyscy o niej tak mówią. Doświadczyla, że kiedy tego było potrzeba pojawiała się siła, pomoc ludzi i dużo dobrego. Mówi, że

dzielenie się bólem stwarza przestrzeń między ludźmi, w której wiele może się wydarzyć. Dlatego dzieli się swoją radością z odkrycia wiary i sensu wszystkiego co ją spotkało.

Jeśli Bóg daje kopa...to tylko w górę.

Książka ukazała się w 2016 roku w wydawnictwie ZNAK, jest wywiadem - rzeką Katarzyny Węgłarczyk. Polecam wszystkim, których interesuje prawdziwe życie. Znajdziecie tam wiele głębokich i zaskakujących myśli, nad którymi nie sposób się nie zatrzymać.

Monika Zegar

ORKIESTRA NA GALI

Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Zalasowej działająca pod patronatem Ośrodka Kultury w Ryglicach, która od wielu lat staje w szranki konkursu odbywającego się w ramach „Echa Trombity” – Festiwalu Orkiestr Dętych w Nowym Sączu, odniosła w tym roku sukces podwójny. Konkurs jest dwuetapowy, a zaczął się dla nas 3 maja w Ryglicach na Paradzie Orkiestr Dętych o Puchar Burmistrza Ryglic, która jest eliminacją do finałowego etapu odbywającego się końcem czerwca w Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu. Podczas konkursu finałowego odbywającego się przez trzy dni, prezentuje się około czterdziestu zakwalifikowanych orkiestr z całej Małopolski, podzielonych na cztery kategorie. Właśnie w kategorii orkiestr rozrywkowych i big bandów naszej orkiestrze udało się, zresztą trzeci rok z rzędu, zdobyć III miejsce, co przy tak silnej konkurencji jest dla naszego zespołu dużym sukcesem. Jednak zdecydowanie większym wyróżnieniem było zaproszenie naszej orkiestry na galę wręczenia nagród czyli Koncertu „My, Małopolanie” – cyklu odbywającemu się pod

patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego. Na taki koncert zapraszane są tylko dwie z wszystkich wyróżnionych orkiestr, obok nas wystąpiła Parafialna Orkiestra Dęta z Siedlisk k/Tuchowa – z naszego powiatu tarnowskiego, też z naszych ryglickich eliminacji – o poziomie eliminacji w Ryglicach świadczy chociażby fakt, iż wszystkie orkiestry zakwalifikowane w finale znalazły miejsca na premiowanym podium. Koncert odbył się 24 września w Małopolskim Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu w obecności władz województwa, instytucji kultury wręczone są wtedy oficjalnie nagrody wyróżnionym orkiestrom. Dla Młodzieżowej Orkiestry Dętej było to wielkie wyróżnienie. Mogliśmy się zaprezentować w szerszym repertuarze przed tak wymagającą i znającą się na rzeczy publicznością. A skoro zebraliśmy dużo gratulacji to dla zespołu, który w tym roku kończy dwadzieścia lat swej artystycznej działalności, to swoisty, ceniony przez nas prezent.

Kapelmistrz
Stańczyk Stanisław

„W PAŚMIE BRZANKI”

Czasopismo wydane dla mieszkańców:
Ryglic, Uniszowej, Bistuszowej,
Zalasowej, Woli Lubeckiej, Lubczy,
Kowalowej, Jonin.

Wydawca: Urząd Miejski,
Ośrodek Kultury w Ryglicach
Redaguje zespół oraz czytelnicy.

Adres redakcji: Ośrodek Kultury,
ul. Księdza Jakuba Wyrwy 2,
33-160 Ryglice, woj. małopolskie
Tel. 14 654-10-83,
Fax 14 654-10-83,
e-mail: ok.ryglice@op.pl

Nakład 300 egz.

Skład komputerowy i druk:
Poligrafia Redemptorystów w Tuchowie.
Skład zamknięto: GRUDZIEŃ 2016 r.

Materiały do publikacji w kolejnych numerach są przyjmowane do każdego 20-go dnia miesiąca poprzedzającego następne wydanie. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji, a także opatrywanie ich własnymi tytułami. Redakcja nie zwraca nie zamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Opinie wyrażone na łamach „Informatora Ryglickiego” są poglądami autorów.

Czasopismo zrzeszone w „Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej”.

WILEUSZ 20-LECIA MŁODZIEŻOWEJ ORKIESTRY DĘTEJ OŚRODKA KULTURY W RYGLICACH FILIA W ZALASOWEJ

LIPIEC

- 1 cina, Haliny
- 2 **P Tuchowski**
- 3 asza, Jacka
- 4 dora, Andrzeja
- 5 niego, Karoliny
- 6 iniki, Łucji
- 7 edykta, Lucjana
- 8 ebiusza, Edgara
- 9 **oniki, Zenona**
- 10 a, Olafa
- 11 Kaliny
- 12 nona, Janiny
- 13 esta, Sary
- 14 ryka, Kamila
- 15 dżimierza, Dawida
- 16 **P Szkaplerznej**
- 17 i, Eustachego
- 18 sego, Bogdana
- 19 mona, Karoliny
- 20 centego, Juliana
- 21 sława, Małgorzaty
- 22 iela, Andrzeja
- 23 i, Magdaleny
- 24 **linarego, Bogny**
- 25 i, Krystyny
- 26 ba, Krzysztofa
- 27 y, Grażyny
- 28 Natalii
- 29 ora, Innocentego
- 30 i, Olafa
- 31 **y, Ludmity**
- 32 cego, Heleny

SIERPIEŃ

- 1 W Alfonsa, Piotra
- 2 Ś Gustawa, Kariny
- 3 C Nikodema, Lidii
- 4 P Dominika, Protazego
- 5 S Oswalda, Stanisławy
- 6 **N PRZEMIENIE PAŃSKIE**
- 7 Slawy, Jakuba
- 8 P Kajetana, Doroty
- 9 W Dominika, Cypriana
- 10 Ś Romana, Ryszarda
- 11 C Wawrzyńca, Borysa
- 12 P Zuzanny, Lidii
- 13 S Klary, Lecha
- 14 **N Hipolita, Diany**
- 15 P Maksymiliana, Alfreda
- 16 **W Wniebowzięcie NMP**
- 17 Stelli, Napoleona
- 18 Ś Rocha, Joachima
- 19 C Jacka, Anity
- 20 P Heleny, Bronisława
- 21 S Juliusza, Bolesława
- 22 **N Bernarda, Sobiesława**
- 23 P Joanny, Franciszki
- 24 W Cezarego, Tymoteusza
- 25 Ś Apolinarego, Filipa
- 26 C Bartłomieja, Jerzego
- 27 P Ludwika, Patrycji
- 28 **S NMP Częstochowskiej**
- 29 Joanny, Zefiryny
- 30 **N Moniki, Cezarego**
- 31 P Augustyna, Aleksandra
- 32 W Jana, Sabiny
- 33 Ś Róży, Szczęsnego
- 34 C Rajmunda, Bohdana

LISTOPAD

- 1 **ystkich Świętych**
- 2 **omnienie wszystkich**
- 3 **nych Zmarłych**
- 4 erta, Sylwii
- 5 la, Olgierda
- 6 **omira, Elżbiety**
- 7 narda, Feliksa
- 8 sta, Antoniego
- 9 eryna, Bogdana
- 10 dana, Bożydara
- 11 rzeja, Ludomira
- 12 **ęto Niepodległości**
- 13 **tomieja, Marcina**
- 14 **aty, Witolda**
- 15 eusza, Krystyna
- 16 rzyńca, Emilia
- 17 rta, Leopolda
- 18 **Matki Miłosierdzia**
- 19 rudy, Edmunda
- 20 iety, Grzegorza
- 21 nana, Anieli
- 22 **eryna, Elżbiety**
- 23 **stusa Króla**
- 24 ola, Feliksa
- 25 **rowanie NMP**
- 26 rada, Janusza
- 27 ylii, Marka
- 28 nensa, Felicjty

GRUDZIEŃ

- 1 P Natalii, Edmunda
- 2 S Pauliny, Balbiny
- 3 **N Franciszka, Ksawerego**
- 4 P Barbary, Krystiana
- 5 W Krysplina, Sabiny
- 6 Ś Mikołaja, Emiliana
- 7 C Ambrożego, Marcina
- 8 **P Niepokalane Poczęcie NMP**
- 9 Marii, Wirginii
- 10 S Leokadii, Wiesława
- 11 **N Julii, Bogdana**
- 12 P Damazego, Daniela
- 13 W Joanny, Ady
- 14 Ś Łucji, Otylii
- 15 C Alfreda, Izydora
- 16 P Waleriana, Celiny
- 17 S Albiny, Zdzisława
- 18 **N Łazarza, Olimpji**
- 19 P Bogusława, Gracjana
- 20 W Dariusza, Gabrieli
- 21 Ś Dominika, Juliusza
- 22 C Tomasza, Jana
- 23 P Zenona, Honoraty
- 24 Wiktorii, Sławomiry
- 25 **N Wigilia Bożego Narodzenia**
- 26 Adama, Ewy
- 27 **P BOŻE NARODZENIE**
- 28 W Szczepana, Dionizego

WRZESIEŃ

- 1 P Bronisławy, Idziego
- 2 S Stefana, Juliana
- 3 **N Mariusza, Izabeli**
- 4 P Rozalii, Róży
- 5 W Doroty, Wawrzyńca
- 6 Ś Eugeniusza, Beaty
- 7 C Melchiora, Reginy
- 8 **P Narodzenie NMP**
- 9 Adrianny, Radosława
- 10 S Piotra, Sergiusza
- 11 **N Mikołaja, Łukasza**
- 12 P Hiacynta, Jacka
- 13 W Marii, Gwidona
- 14 Ś Eugenii, Filipa
- 15 **C Podwyższenie Krzyża św.**
- 16 Alberta, Bernarda
- 17 **P NMP Bolesnej**
- 18 Albina, Nikodema
- 19 S Edyty, Kamili
- 20 **N Roberta, Justyny**
- 21 P Stanisława, Ireny
- 22 W Januarego, Konstancji
- 23 Ś Eustachego, Filipiny
- 24 C Mateusza, Hipolita
- 25 P Tomasza, Maurycego
- 26 S Bogusława, Tekli
- 27 **N Gerarda, Hermana**
- 28 P Władysława, Aurelii
- 29 W Kosmy, Damiana
- 30 Ś Wincentego, Amadeusza
- 31 C Wacława, Marka
- 32 P Michała, Rafała
- 33 S Hieronima, Zofii

PAŹDZIERNIK

- 1 **N Teresy, Danuty**
- 2 P Teofila, Dionizego
- 3 W Remigiusza, Gerarda
- 4 Ś Franciszka, Rozalii
- 5 C Apolinarego, Igora
- 6 P Brunona, Artura
- 7 **S NMP Różańcowej**
- 8 Marka, Justyny
- 9 **N Brygidy, Pelagii**
- 10 P Arnolda, Ludwika
- 11 W Leona, Pauliny
- 12 Ś Aldony, Emila
- 13 C Eustachego, Maksymiliana
- 14 P Edwarda, Teofila
- 15 S Małgorzaty, Bernarda
- 16 **Dzień Nauczycieli**
- 17 **N Teresy, Jadwigi**
- 18 P Ambrożego, Gawła
- 19 W Wiktora, Lucyny
- 20 Ś Łukasza, Juliana
- 21 **Dzień Służby Zdrowia**
- 22 C Piotra, Ziemowita
- 23 P Jana, Ireny
- 24 S Urszuli, Celiny
- 25 **N Filipa, Salomei**
- 26 P Seweryna, Marleny
- 27 W Marcina, Rafała
- 28 Ś Darii, Ingi
- 29 C Dymitra, Lucjana
- 30 P Sabiny, Iwony
- 31 S Szymona, Tadeusza
- 32 **N Michała, Wioletty**
- 33 P Zenonii, Przemysława
- 34 W Wolfganga, Augusta

JUBILEUSZ 20-LECIA MŁODZIEŻOWEJ ORKIESTRY DĘTEJ OŚRODKA KULTURY W RYGLICACH FILIA W ZALASOWEJ

STYCZEŃ

- 1 **N Nowy Rok, Mieczysława Św. Bożej Rodzicielki**
- 2 P Izidora, Makarego
- 3 W Genowefy, Danuty
- 4 Ś Elżbiety, Eugeniusza
- 5 C Szymona, Edwarda
- 6 **P Objawienie Pańskie - Trzech Króli Kacpra, Melchiora, Baltazara**
- 7 S Lucjana, Juliana
- 8 **N Chrzest Pański Seweryna, Męcislawa**
- 9 P Alicji, Adriana
- 10 W Jana, Wilhelma
- 11 Ś Honoraty, Matyldy
- 12 C Arkadiusza, Benedykta
- 13 P Bogumiła, Weroniki
- 14 S Feliksa, Domostława
- 15 **N Pawła, Aleksandra**
- 16 P Marceliego, Włodzimierza
- 17 W Antoniego, Rościława
- 18 Ś Małgorzaty, Piotra
- 19 C Henryka, Mariusza
- 20 P Fabiana, Sebastiana
- 21 S Agnieszki, Jarosława
- Dzień Babci**
- 22 **N Wincentego, Anastazego Dzień Dziadka**
- 23 P Ildefonsa, Rajmunda
- 24 W Felicjana, Rafała
- 25 Ś Henryka, Miłosza
- 26 C Pauliny, Polikarpa
- 27 P Jerzego, Anieli
- 28 S Tomasza, Radomira
- 29 **N Zdzisława, Franciszka**
- 30 P Martyny, Macieja
- 31 W Jana, Marceliny

LUTY

- 1 Ś Ignacego, Brygidy
- 2 **C Ofiarowanie Pańskie Marii, Mirosławy**
- 3 P Błażeja, Oskara
- 4 S Andrzeja, Weroniki
- 5 **N Agaty, Adelajdy**
- 6 P Doroty, Bohdana
- 7 W Teodora, Ryszarda
- 8 Ś Sebastiana, Piotra
- 9 C Apolonii, Cyryla
- 10 P Jacka, Elwiry
- 11 S Marii, Lucjana
- 12 **N Olgierda, Eulalii**
- 13 P Katarzyny, Grzegorza
- 14 W Cyryla, Metodego
- Walentynki**
- 15 Ś Jowity, Klaudiusza
- 16 C Danuty, Julianny
- 17 P Łukasza, Zbigniewa
- 18 S Szymona, Konstancji
- 19 **N Konrada, Arnolda**
- 20 P Leona, Ludomira
- 21 W Roberta, Eleonory
- 22 Ś Marty, Małgorzaty
- 23 C Romana, Damiana
- 24 P Bogusza, Macieja
- 25 S Wiktora, Cezarego
- 26 **N Aleksandra, Mirosława**
- 27 P Gabriela, Anastazji
- 28 W Romana, Makarego

MARZEC

- 1 **Ś POPIELEC**
- Albina, Antoniny
- 2 C Heleny, Radosławy
- 3 P Kunegundy, Maryna
- 4 S Kazimierza, Łucji
- 5 **N Adriana, Oliwii**
- 6 P Róży, Wiktora
- 7 W Pawła, Tomasza
- 8 Ś Jana, Beaty
- Dzień Kobiet**
- 9 C Franciszki, Katarzyny
- 10 P Cypriana, Marceliego
- 11 S Konstancja, Benedykta
- 12 **N Maksymiliana, Grzegorza**
- 13 P Krystyny, Bożeny
- 14 W Matyldy, Leona
- 15 Ś Klemensa, Józefa
- 16 C Hilarego, Izabeli
- 17 P Zbigniewa, Patryka
- 18 S Cyryla, Edwarda
- 19 **N Józefa, Bogdana**
- 20 P Maurycego, Klaudii
- 21 W Benedykta, Lubomira
- 22 Ś Zachariasza, Bogusława
- 23 C Feliksa, Pelagii
- 24 P Marka, Gabriela
- 25 **S Zwiastowanie NMP, Marii**
- 26 **N Larysy, Teodora**
- 27 P Lidii, Ernesta
- 28 W Anieli, Jana
- 29 Ś Wiktora, Stefana
- 30 C Anieli, Leonarda
- 31 P Balbiny, Kornelii

KWIECIEŃ

- 1 S Grażyny, Ireny
- 2 **N Franciszka, Władysława**
- 3 P Ryszarda, Pankracego
- 4 W Benedykta, Izidora
- 5 Ś Wincentego, Ireny
- 6 C Wilhelma, Celestyny
- 7 P Rufina, Donata
- 8 S Dionizego, Julii
- 9 **N Niedziela Palmowa Marii, Dymitra**
- 10 P Makarego, Michała
- 11 W Leona, Filipa
- 12 Ś Juliusza, Wiktora
- 13 **C Wielki Czwartek, Marcina**
- 14 **P Wielki Piątek, Waleriana**
- 15 **S Wielka Sobota, Cezarego**
- 16 **N WIELKANOC, Bernadety, Julii**
- 17 **P Poniedziałek Wielkanocny Rudolfa, Roberta**
- 18 W Alicji, Bogusławy
- 19 Ś Leona, Adolfa
- 20 C Czesława, Agnieszki
- 21 P Konrada, Feliksa
- 22 S Łukasza, Leona
- 23 **N Niedziela Miłosierdzia Bożego Wojciecha, Jerzego**
- 24 P Grzegorza, Horacego
- 25 W Marka, Jarosława
- 26 Ś Marcelina, Marzeny
- 27 C Zyty, Teofila
- 28 P Pawła, Walerii
- 29 S Ryty, Pawła
- 30 **N Mariana, Katarzyny**

MAJ

- 1 **P Józefa, Filipa, Święto Pracy**
- 2 W Zygmunta, Anatola
- 3 **Ś NMP Królowej Polski, Marii**
- 4 C Moniki, Floriana, **Dzień Strażaka**
- 5 P Ireny, Waldemara
- 6 S Jakuba, Judyty
- 7 **N Ludmiły, Benedykta**
- 8 P Stanisława, Wiktora
- 9 W Grzegorza, Katarzyny
- 10 Ś Izidora, Antoniny
- 11 C Władysława, Ignacego
- 12 P Joanny, Dominika
- 13 S Serwacego, Roberta
- 14 **N Macieja, Bonifacego**
- 15 P Zofii, Izidora
- 16 W Andrzeja, Szymona
- 17 Ś Weroniki, Sławomira
- 18 C Jana, Eryka
- 19 P Piotra, Iwony
- 20 S Bernardyna, Bazylego
- 21 **N Wiktora, Karola**
- 22 P Wiesławy, Heleny
- 23 W Iwony, Emilii
- 24 Ś Zuzanny, Joanny
- 25 C Grzegorza, Magdaleny
- 26 P Pauliny, Filipa, **Dzień Matki**
- 27 S Augustyna, Fryderyka
- 28 **N Wniebowstąpienie Pańskie Wilhelma, Jaromira**
- 29 P Urszuli, Magdaleny
- 30 W Ferdynanda, Karola
- 31 **Ś Nawiedzenie NMP Kamili, Petronelli**

CZERWIEC

- 1 C Jakuba, Konrada
- Dzień Dziecka**
- 2 P Marcelina, Marianny
- 3 S Karola, Leszka
- 4 **N Zesłanie Ducha Świętego Franciszka, Kwiryna**
- 5 **NMP Matki Kościoła, Walerii**
- 6 W Norberta, Pauliny
- 7 Ś Antoniego, Wiesława
- 8 C Jadwigi, Maksyma
- 9 P Felicjana, Pelagii
- 10 S Bogumiła, Małgorzaty
- 11 **N Trójcy Przenajświętszej Barnaby, Feliksa**
- 12 P Leona, Onufrego
- 13 W Antoniego, Lucjana
- 14 Ś Michała, Elizy
- 15 **C Boże Ciało, Jolanty, Wita**
- 16 P Aliny, Anety
- 17 S Alberta, Laury
- 18 **N Elżbiety, Marka**
- 19 P Gerwazego, Protazego
- 20 W Florentyny, Bogny
- 21 Ś Alojzego, Alicji
- 22 C Paulina, Tomasza
- 23 **P Najśw. Serca Pana Jezusa Wandy, Zenona, Dzień Ojca**
- 24 **S Niepokalanego Serca NMP Jana, Danuty**
- 25 **N Wilhelma, Doroty**
- 26 P Jana, Pawła
- 27 W Marii, Władysława
- 28 Ś Ireneusza, Leona
- 29 **C Piotra i Pawła**
- 30 P Emilii, Lucyny

